

ת"פ 20030/08/19 - מדינת ישראל נגד ראובן חן,רחלי חן,רומן טוריה,אמיר ששון,שלומי ארטוגורול,לירן אלחייק,חיים חגי זביב

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 20030-08-19 מדינת ישראל נ' חן ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט עמית מיכלס
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. ראובן חן 2. רחלי חן 3. רומן טוריה 4. אמיר ששון 5. שלומי ארטוגורול 6. לירן אלחייק 7. חיים חגי זביב

החלטה

לפני בקשת נאשמים 4-7 (להלן: המבקשים) להפרדת משפטם ממשפטם של נאשמים 1-2.

רקע וטיעוני הצדדים

1. נגד שבעה נאשמים, ובהם המבקשים, הוגש כתב אישום האוחז 24 אישומים, הקשורים לפרשייה שעניינה ייבוא לישראל של למעלה מ-2,000,000 ביצים משטחי הרשות הפלשתינית ושיווקן, מבלי שעברו הליך מיון ופיקוח כדון, ובאופן שהיווה סכנה לציבור. מעובדות כתב האישום עולה שנאשמים 1-2 הם שהפעילו את ה"עסק" לייבוא הביצים באמצעות אחרים, ביניהם המבקשים ונאשם 3, אשר הועסקו על ידם ושימשו, בין היתר, כנהגים וכשליחים.

2. אין חולק על כך שמרבית האישומים עוסקים בעבירות שבוצעו על ידי נאשמים 1-2, בעוד שלמבקשים מיוחס מספר מצומצם של אישומים. כך, לנאשם 4 מיוחסים חמישה אישומים ולכל אחד מהמבקשים 5-7 מיוחסים שלושה אישומים.

3. בדיון שהתקיים ביום 25.6.2020 עתרו המבקשים להפריד את משפטם ממשפטם של נאשמים 1-2, בהינתן מיעוט האישומים שיוחסו להם ביחס לאישומים שיוחסו ליתר הנאשמים. לטענת המבקשים, הפרדת משפטם נדרשת מטעמי יעילות ומניעת עינוי דין, ובשים לב לעובדה שמרבית המשפט ממילא לא יתמקד בהם. המבקשים עמדו על היקפו

הנרחב של חומר החקירה בתיק, המדגיש אף הוא, לשיטתם, את השוני בינם לבין נאשמים 1 ו-2.

4. ב"כ המשיבה, שמסר את תגובתו בכתב, התנגד לבקשה מהטעם העיקרי שהמבקשים לא הצביעו על עיוות דין שייגרם להם כתוצאה מניהול משפטם ביחד עם נאשמים 1 ו-2, והוסיף כי אין לנהל את משפטם בנפרד גם מטעמי צדק ויעילות הדיון.

5. להשלמת התמונה יצוין כי נאשם 3, לו יוחסו 7 אישומים בכתב האישום, לא נקט עמדה לכאן או לכאן.

דיון

6. כבר עתה אקדים תוצאה לניתוח ואציין שהגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, זאת ממספר נימוקים שיפורטו להלן.

7. סעיף 87 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) קובע את אמות המידה לצירוף מספר נאשמים בכתב אישום אחד:

"מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה שהם מהווים פרשה אחת; אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפיטתו של צד אחר." (ההדגשות אינן במקור - ע. מ)

לצד האמור בסעיף 87, קובע סעיף 88 לחוק סדר הדין הפלילי כי "בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים".

סעיף 88 אינו קובע מהם השיקולים להפרדת המשפט באישום פלוני, או להפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם יחד עם אחרים.

8. מתי, אם כן, תתאפשר הפרדת משפטו של נאשם פלוני?

ככלל, הסמכות לכלול מספר נאשמים תחת אותו כתב אישום מסורה לתביעה הכללית, והיא רשאית לעשות כן כל עוד אין בצירוף משום גרימת עיוות דין לנאשם או פגיעה בהגנתו. על התכליות השונות שבצירוף נאשמים בכתב אישום אחד עמד בית המשפט העליון בבג"צ 4451/04 קסטוריאנו נ' כבוד השופטת ח' כוחן (16.6.2004):

"צירוף נאשמים לכתב אישום אחד, בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף 87 ... היא "דרך המלך" המיועדת להגשים שתי תכליות עיקריות: האחת - יעילות דיונית המושגת בניהול הליך אחד

ובשמיעת העדים פעם אחת... והשנייה - צדק מהותי המושג בהערכה אחידה של מהימנות העדים, ובאפשרות לקבוע מדרג ענישה על פי חלקו של כל נאשם במכלול המעשים ... עם זאת, ייתכנו מקרים שבהם צירוף הנאשמים יקפח את הגנתו של אחד מהם, ולשם כך, בין השאר, ניתנה לבית המשפט הסמכות להחליט בכל שלב משלבי הדיון שלפני הכרעת הדין על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם ביחד עם אחרים." (ההדגשות הוספו - ע.מ.)

וראו גם: רע"פ 2395/05 קסטוריאנו נ' מדינת ישראל (28.3.2005).

9. מהאמור עולה שהכלל הוא קיומו של הליך אחד לכלל הנאשמים המעורבים באותה פרשיה, כאשר באופן חריג ניתן יהיה לקיים הליכים נפרדים מקום בו עלה בידי אחד או יותר מהנאשמים להצביע על פגיעה בהגנתו או על קיומו של עיוות דין. ואולם, הנטל המוטל על הטוען להפרדת האישומים הינו גבוה, בהינתן שעליו להצביע על עיוות דין ממשי שיגרם לו כתוצאה מהכללתו באותו כתב אישום. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בע"פ 56/51 מזרחי נ' היועץ המשפטי לממשלה, שעל אף שנאמרו לפני זמן רב, כוחם יפה גם כיום:

"כאן ודאי אין די בהשערות וניחושים על היתרונות, שהנאשם עלול היה ליהנות מהם אילו הופרד הדיון, אלא חייבים להצביע על עיוות דין מסוים, ודאי וקונקרטי שנגרם בפועל ממש לאותו מערער." (ההדגשות הוספו - ע.מ.)

וראו גם ע"פ 11426/03 חואמרה נ' מדינת ישראל, פסקה 34 (31.12.2008).

10. ומן הכלל אל הפרט.

המבקשים לא חלקו על כך שמעשיהם התבצעו במסגרת "פרשה אחת" של ייבוא ביצים והפצתן שלא כדין. על פי עובדות כתב האישום, המעשים בוצעו בשיטתיות, בהיקף נרחב ולאורך זמן, באמצעות המבקשים ואחרים, ובהובלתם של נאשמים 1-2. חלק ממעשי המבקשים קשורים זה בזה ומהווים חלק ממסכת עובדתית אחת רחבה וכוללת.

די בעיון "ממעוף הציפור" באישומים השונים כדי להיווכח שחלקם מיוחסים למבקשים ביחד עם נאשמים 1-3, וחלקם משותפים לחלק מהמבקשים בינם לבין עצמם, לעתים ביחד עם נאשמים 1 ו-2 ולעתים בלעדיהם. כפועל יוצא מכך, וכנגזרת של חלוקה זו, מתבקשת המסקנה שעדי התביעה שצפויים להעיד במשפטם של נאשמים 1-3, יהיו רלוונטיים גם להוכחת האישומים המשותפים להם ולמבקשים.

11. ה"סרבול המשפטי" המתואר אף הולך ומסתבך עת נבחן באופן פרטני עניינו של נאשם 3. כזכור, נאשם 3 לא הצטרף לבקשה, ומנגד לא התנגד לה. ולא בכדי. לנאשם 3 מיוחסים אישומים משותפים עם נאשמים 1 ו-2, אולם בה בעת מיוחסים לו אישומים משותפים עם המבקשים או עם חלקם. מהאמור עולה, אם כן, שקבלת הבקשה להפרדת עניינם של המבקשים, תאלץ את נאשם 3 לנהל שני הליכים משפטיים, ואולי אף מעבר לכך, ככל שחלק מהמבקשים יבקשו בהמשך, באופן היפוטטי, להתפצל זה מזה, על כל המשתמע מכך. בכלל זה יש לתת את הדעת אף לזימונם של חלק מעדי התביעה למספר משפטים שיעסקו באותו אישום. התנהלות דיונית כאמור תביא בהכרח לחוסר יעילות ולבזבז

זמן שיפוטי יקר, ועל כן דינה להידחות.

12. זה המקום לציין שמעבר לשיקולי "נוחות", לא הצביעו המבקשים על פגיעה בהם, לא כל שכן על עיוות דין שצפוי להיגרם להם ככל שמשפטם לא יופרד. אינני מקל ראש באפשרות להתארכות ההליכים המשפטיים, ככל שהמבקשים יבחרו לנהל את משפטם, שאז יאלצו להמתין להכרעת דין משותפת עם יתר הנאשמים. ואולם, בנימוק זה אין די, והוא נדחה מפני החשש לעיוות דין של ממש במקרה בו יידרשו מספר הכרעות בקשר לאותם עדי תביעה ובקשר לאותם אישומים שיידונו בהליכים מקבילים. על כל אלו יש להוסיף, כאמור, את חוסר היעילות את בזבז הזמן השיפוטי, כמו גם בזבז זמנם של העדים ושל התובע מקיום משפטים מקבילים בקשר לאישומים המשותפים.

13. נוכח כל האמור, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תש"פ, 19 יולי 2020, בהעדר הצדדים.